

SLOVENE C

Štev. 232. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v torek, 11. oktobra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenšči nedelje in praznike, ob polu 5. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishtvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravnishtvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnike, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna pletivstva (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvredna
20 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upravnishkega telefona št. 188.

C. kr. korespondenčni urad v deželnem zboru.

(Govor poslanca dr. Susteršiča v deželnem zboru dne
30. septembra.)
(Konec.)

Ali, gospoda moja, sedaj pa pridejo še popolnoma objektivni momenti, ki jasno dokazujejo, da ni nihče streljal. Sklicevalo se je v dokaz streljanja na luknjo v šipi — prvotno celo na dve luknji v oknu — in na dve v steni kazinske kavarne. Te luknje v šipi in v steni naj bi bile povzročene po streljih iz revolverja! Gospode, ako bi bil kdo v resnici streljal v kazino, in sicer tako, da je kroglica prodrla šipo, potem bi vendar kroglica nekje morala biti! To je jasno, kroglica bi se bila morala najti, in potem bi bil dokaz dognan, da se je streljalo. Če bi se bila v kazini našla kroglica, potem bi jaz takoj priznal:

Vse priče, ki so drugače govorile, vse razbremenjene priče so se lagale ali so se zmotile! Toda gospoda moja, s to kroglico je spojen, skoraj bi rekel, cel roman, s kroglico in s tistimi luknjami. Posebno eno luknjo v osadju kazinske kavarne so do sodnijskega lokalnega oglada varovali in ščitili kakor kako svetišče. (Veselost na levi in na galeriji.)

Ekscelencija baron Hein sam je prišel to luknjo gledat in je nasvetoval, da se zalepi; in res se je zalepila, ampak razni gledalci so bili tako radovedni, da so zalep dvakrat odtrgali, na kar so to luknjo vselej zopet »zspopali«. Razun tega, da so to luknjo do bro zavarovali, je pa še hlapec Anton Gorenjec dobil strog nalog, da zjutraj, ko bo pometal, natančno pazi, če najde kak kroglico. Hlapec je prišel pometat ob 4. uri zjutraj in pometal je do 5. ure. Ves čas je kakor jastreb gledal za tisto kroglico, a našel je pač dosti šikov, kroglice pa nobene. (Veselost na levi in na galeriji.) Sedaj pa pride lokalni ogled, ki je imel nalogo, razkriti vso hudobijo. Sodni ogled je seveda imel nalogo, objektivno pogledati v to luknjo in konstatirati, kaj je notri, in sploh objektivno označiti naravo tozadavnih lukenj v šipi in v steni. (Veselost na levi in na galeriji.) In kaj je dognal sodni ogled? Prvič so izrekli sodnijski izvedenci pri ogledu, da ena tistih dveh lukenj v šipi še sploh ne more biti od strele. In to so izrekli tudi glede ene obeh lukenj v zidu. Ostala je torej le še ena luknja v šipi in ena v zidu. Od te, druge luknje v šipi, so rekli, da je končno mogoče, da bi bila od strele povzročena. Toda izvedenci so delali pri ogledu strelne poizkuse. Streljali so z revolverjem v to šipo in vsak teh streljav je pokazal bistveno drugačno podobo, kot jo je kazala tista luknja, od katere se je trdilo, da je od strele. Videli sem fotografijo teh raznih lukenj od poizkusov in tiste luknje, od katere se je trdilo, da je od strele, in videl se je med sliko teh lukenj bistveni razloček.

Ali sedaj pride najlepše. Komisija se je podala k tisti znameniti luknji v osadju kazine in vsi navzoči so s posebno slovesnimi čutili pričakovali, kaj bo iz te luknje ven prišlo. (Veselost na levi in na galeriji.) Najprej so luknjo izmerili in konstatirali, da je 10 in pol cm globoka. In potem so vsebino te luknje ven vzeli in to sta bili — dve švedski žvepljenki; o kroglici pa ni bilo ne duha ne sluha. (Živahna veselost na levi in na galeriji.)

Sodnijska preiskava se je potem še nekoliko časa vlekla in končno je bila ustavljena. Sklepni rezultat pa je za vsakega objektivnega človeka, ki se vglubi v sodnijske akte, da ne more biti pravno-

benega dvoma, da se ni streljalo, da je bil tisti strel samo izrodek prežive fantazije. Kdor pozna suggestivno moč, katero imajo pri takih prilikah razne okolnosti na človeka, si bo stvar čisto lahko raztolmačil. Na primer: Tukaj je eden luknjo videl in rekel: »Gotovo se je streljalo; drugi potem še pravi »sem slišal počitje itd in tako je nastal naenkrat tisti strel! Suggestivna moč lukenj v šipi in v zidu ter razburjenost je vplivala, da so nekateri res mislili, da so slišali streljati in videli, da se je zasvetilo. Ampak, da se v resnici ni streljalo, to je pa za vsakega objektivnega človeka, ki preštudira sodnijske akte, tako jasno dognano, da o tem niti najmanjšega dvoma biti ne more.

A ta strel, ki v resnici nikdar ni bil sproten, velja pred širšim svetom še vedno kot resničen, kajti c. kr. korespondenčni urad ki je poročal o tem strelu, oziroma še celo o dveh streljih, še se ne motim, ni čisto nič pozneje popravi, da je to bila pomota in da se je pokazalo pozneje, da se pri tisti demonstraciji ni streljalo. Kakšen vtisk napravi to v široki javnosti, to sem že takoj izpočetka povdarjal, in pomislite, gospoda moja, da je ta strel dal povod dne 26. maja 1903 v seji državnega zbora k interpelaciji poslanca dr. Derschatta in tovarišev, kjer pravi dr. Derschatta izrečno: »Es wurden Steine geschleudert und sogar Revolverschüsse abgegeben«, akoravno je dan pozneje še celo kazinska direkcija sama pisala: »Es wurde wahrscheinlich geschossen.« Dr. Derschatta je pa vedel že en dan prej, da se je resnično streljalo, in to je vedel le vsled poročila c. kr. korespondenčnega urada in isto poročilo je moral imeti tudi ministrski predsednik dr. pl. Körber, ki je v odgovoru na dotično interpelacijo dejal: »Eingeschlagene Fensterscheiben und Revolverschüsse sind kein harmloser Beweis nationaler Sympatie.«

Jaz moram reči, da me je — in jaz mislim vseh Slovencev takrat na Dunaju — bilo sram (Poslanec Poyše: »Res je!«), kajti mi smo seveda, ko se je tako pozitivno trdilo, sami mislili, da se je morebiti pa vendarle res kaj takega zgodilo. (Poslanec Poyše: »O, nismo mislili!«)

In kakšne sle posledice morejo imeti taka prenapnjena poročanja med svetom, ki se nanašajo samo na informacije od ene, bogve od katere strani! To se vidi n. pr. iz nekoga članka v nemško-nacionalnem listu »Ostdeutsche Rundschau«, ki je pisala: »Wie wäre es, wenn wir im deutschen Wien den hier lebenden Slovenen und Kroaten die Antwort auf die Heldentaten ihrer Stammesgenossen in Laibach geben würden? Der Kerle sind ja genug hier, dass es sich lohnte.«

Če bi se vsled tega poziva tam na Dunaju bil izvršil revolverjski atentat na kakega Slovence, bi se bilo v nemško-nacionalnih krogih gotovo reklo: »Dem Kerl ist recht geschehen!« Takaj so pa v Ljubljani streljali na mirne goste! Taka konsekvence je lahko mogoča v današnjih burnih časih, zato pa mora c. kr. deželna vlada skrbno paziti, predno da taka poročila od sebe. (Hrupno odobravanje, ploskanje in živio klici na levi in na galeriji. — Deželni glavar zvoni.)

Prišlo je še boljše. Ravno isti list je hitel ost svojega pretenja obrniti zoper poslanca Ferri, Susteršič in Žitnik pišoči drugi dan: »Die Slovenen, die vorher in einer Volksversammlung zu den Vorgängen in Kroatien Stellung genommen hatten, begleiteten die Abgeordneten: Ferri, Susteršič und Žitnik zum Bahnhofe. Dort wurden Abschiedsreden gehalten, und dann ging's gegen das deutsche Kasino...« Kakor da bi bili mi marširali proti nemški kazini —

... Steine wurden geschleudert, ja selbst Revolverschüsse bedrohten das Leben der Besucher des Casinos. Die Abgeordneten waren vorher abgeföhren; es wäre ja nicht »politisch« gewesen, dabei zu sein. Doch dürfte es den Herren Schustersitz, Ferri und Žitnik schwer werden, darzutun, daß sie diesen Ueberfall nicht hätten verhindern können.« Torej najpred pozivljanje do maščevanje, v drugem članku pa nesramno sumničenje, spodbao, to maščevanje obrniti direktno zoper nas tri poslance. Kolikr je meni znano, se je poslanec dr. Žitnik takrat ravnotako malo kakor jaz odpeljal. Jaz sem tovariša dr. Ferrija na kolodvor spremil in sem se takoj vrnil domov v svoje stanovanje v »Zvezdi«.

Torej tako se je pisalo v nemškem časopisu in, gospoda moja, v tem položaju smo pač upravičeni zahtevati od c. kr. vlade, ko je stvar popolnoma pojasnjena, ko je dognano, da se ni streljalo, da se tista lopovščina ni izvršila, da je bila to le zmotja, da c. kr. deželna vlada sedaj to popravi in da pred svetom, kolikor je od nje odvisno, povrne čast deželi in našemu mestu. (Burno odobravanje in ploskanje na levi in na galeriji.)

Afera Malitsch.

Sedaj pridem do drugega slučaja, gospoda moja, ki je novejšega datuma in odkrito priznam, da mi je o tem drugem slučaju še težje govoriti nego o prvem slučaju. Ta drugi slučaj je tisti, ki še danes vznemirja javno mnenje v Ljubljani, to je tisti nesrečni slučaj kadeta Malitscha.

Gospoda moja! Tukaj moram še ostreje kot poprej povdarjati, da bi bila, kakor se bo tudi razvidelo iz mojih poznejših izvajanj, največja hudobija in nesramnost, če bi kak list ali sploh kdo hotel trditi, da sem jaz le besedico zinil v zagovarjanje tega, kar se je zgodilo nad kadetom Malitschem pred južnim kolodvorom. Jaz stojim kot prijatelj svobode na stališču, da ima vsakdo pravice v postavnih mejah v celi državi demonstrirati za svoje prepričanje (Burno odobravanje in ploskanje na levi in na galeriji.) in obžalujem le, da v tem pogledu vlada ne meri z enakim merilom pri nas in pa drugod. Opozarjam le, kako se godi našim slovenskim dijakom v Gradcu, na Dunaju, da je to pravo mučeništvo za slovenskega dijaka dandanes, ako študira v nemškem mestu, kjer je popolnoma na milost in nemilost izročeno narodnemu sovraštvu nemško-nacionalnih in včasih tudi židovskih kolegov. To moram pred vsem povdarjati. In povdarjati moram še, da obžalujem iskreno to, kar se je zgodilo, obžalujem prizadete kadeta, obžalujem prizadete rodbino prav odkritosrčno in ne le jaz, temveč vsak izmed nas, to bedi pred vsem konstatirano. Toda, gospoda moja, ali pa to vse odveže ljudskega zastopnika dolžnosti, zastopati pred javnostjo resnico? Amicus Plato, sed magis amica veritas! Resnica čez vse in tam, kjer je kaj neresnice, jo moramo pobijati v imenu resnice. Jaz nimam nobenega drugega vzroka, da o tem govorim, kajti tisti, ki so zoper Karnijolce demonstrirali in ki so obkolili tega kadeta, ti niso bili pristaši katoliško-narodne stranke. Če bi bil kdo naših pristašev zraven, bi bila sploh afera po raznih listih še za 500% večja. Gospoda moja, jaz moram reči, da sem pričakoval, da se bo o tej zadevi od popolnoma druge strani govorilo v tej zbornici; (Burno odobravanje in ploskanje na levi in na galeriji.) Posl. dr. Tavčar: »Mir na galeriji!« Dež. glavar zvoni.) toda gospoda moja, kakor rečeno, v interesu resnice, v interesu dežele, ki je tukaj vsled napačnega, neresničnega poročanja o tej stvari trpela na svojem ugledu ravno tako, kakor lansko leto, moram spregovoriti o tej stvari. In končno vendar ne morem prezirati, da so tukaj po krivici prišli v nesrečo slovenski

akademiki in ta faktum ima zame tudi pomen.

Gospoda moja, kako se je o tej stvari poročalo od strani c. kr. korespondenčnega urada odnosno od uradne »Laibacherice«, ki je vendar identična s ces. kr. korespondenčnim uradom? — »Der hier auf Urlaub weilende Kadettenschüller Raoul Mallitsch, der in Gesellschaft seiner Angehörigen in der Bahnrestauration soupirt hatte, wurde vor dem Bahnhofgebäude niedergeschlagen und arg verletzt.« — To je faktum. Potem pride še dodatek: »Die näheren Details dieses Vorfalles sind bis zur Stunde noch nicht festgestellt.«

Gospoda, kdor to čita tako, kakor je pisano, misli, da so tam kadeta Malitscha kar meni nič tebi nič na tla pobili, kakor se pobije polha, kakor se pobije kako škodljivo žival! Nemško-liberalni in židovski listi so dodali še komentar: »Samo zaradi tega so ga pobili, ker je govoril nemški; on je šel cigarete kupit, in ker jih je zahteval nemški, zaradi tega je bil pobit!«

Kakšna pa je bila stvar v resnici? Pred vsem lahko konstatiram tukaj in mislim, da so vsi navzoči gospodje moja priča, tudi gospodje Nemci, v tej visoki zbornici, da še nihče zato ni bil atakiran ali udarjen v Ljubljani, ker je nemški govoril. Pri nas lahko vsakdo svobodno govori nemški, kitajski ali turški, ali kakor hoče, zaradi tega ga ne bo nihče napadel. To vedo vsi Ljubljančani, osobiti tudi ljubljanski Nemci vsi brez izjeme. Torej se mi je samo po sebi zdelo popolnoma nemogoče, ko sem šul o tem slučaju, in popolnoma neverjetno, da bi bil kdo v Ljubljani pobit samo zato, ker je govoril nemški. Če bi bil to kak karnijolec, bi bila končno stvar že nekoliko bolj verjetna; ali to je bil kadet, ki ni imel nič opraviti s karnijolci. Saj so bili akademiki in drugi zunaj na kolodvoru, da demonstrirajo zoper karnijolce, ne pa da demonstrirajo zoper kadete.

Toda pridem k dejstvu! Nisem lahko miselno prišel te cele stvari, ampak sem se informiral. Stvar me je zanimala s stališča javnega zastopnika in, gospoda moja, dognal sem sledeče: Plačilni natakar na kolodvoru je pred sodnijo izpovedal, — vsaj tako se mi je trdilo, sicer so pa akti visoki vladi itak na razpolago, — da je Malitsch že v restavraciji večkrat vprašal: »Sind die windischen Lausbuben noch immer draussen?«

Da, gospoda moja, če kdo v gostilni neposredno poleg sedi, kjer stoji zbrana množica slovenske mladine in v takem tonu po njem vprašuje, to je že nekaj čudnega. Se bolj čudno pa je, če čuti potrebo, potem ko je dobil odgovor, da so še smirom zunaj, ne enkrat, ampak večkrat hoditi ven gledat. No dobro, one besede bi bile le navadno žaljenje in drugega nič, akoravno kaže to že nekako čudno razpoloženje tega mladega gospoda! Ali sedaj idimo dalje. Trdilo se je, da je šel Malitsch kakih petkrat ven iz restavracije in pri tej priliki je vsakokrat med množico promeniral — tedaj že ni šel samo cigarete kupovat — in potem je šel zopet v restavracijo nazaj in čez nekaj časa je zopet ven prišel. Toda zame je merodajno samo tako pričevanje, ki se upira na neposredno zaznanje; zame so merodajne samo izpovedbe prič, ki vedo izpovedati, kaj so na lastne oči videli in na lastna ušesa slišale. In tukaj sem zaslišal pričo Rudolfa Andera v Alda, brivca na Martinovi cesti št. 14. To je zrel, darstel človek, ki pri celi stvari ni nič prizadet — to se bo videlo iz njegove izpovedbe — ki je torej popolnoma zanesljiv človek.

Rudolf Anderwald izjavi: »V sredo dne 14. sept. t. l. zvečer sem šel iz radovednosti na južni kolodvor, ker sem izvedel, da se nameravajo demonstracije zoper karnijolce in me je stvar zanimala. Pred kolodvorom

vekar, Ljubljana, mestni magistrat, dovolj začasno, da se more o njih obravnavati na sestanku. — Rokopisi morajo biti v Ljubljani do 13. septembra t. l. — V Ljubljani, dne 9. okt. 1904. Pripravljalni odbor.

*** Slovensko gledališče.** V nedeljo popoldne so predstavljali na našem odru igro „Revček Andrejček“. Narodna igra s petimi v 5 dejanjih. Poslovenil J. Bedšek. Komu ni znana ta narodna igra? Bili smo zadovoljni z igranjem, saj so storili svojo dolžnost vsi igralci po svojih močeh. Naši Bohinjski se ne govorijo tak češki naglas, kakršnega smo včeraj slišali. Jako zadovoljni smo bili z Andrejčkom — g. Verovška. Tudi gospodična Noskova in g. Tišnov sta nam še precej ugajala. Veseli smo bili nekaterih krepkih domačih moči, ki našemu odru nikakor niso v sramoto. — Zvečer pa smo v drugič videli „Rezervistova svatba“. O igri se je že govorilo nekoliko. Rečemo le, da bi bilo predstavljanje lahko boljše, no pa naše občinstvo jako rado potrpi, kadar se gre za — burke. Igra ni vredna, da bi mnogo pisali o njej. — Danes se predstavlja v tretjič v sezoni Meyerbeerova velika opera „Hugonoti“, katera se potem za nekaj časa odstavi z repertoarja. Kot prihodnja opera pridejo na vrsto Offenbachove „Hoffmanove pripovedi“, katere operni ensemble sedaj skusno z Wagnerjevimi „Lohengrinom“ študira. — Dne 13. t. m. vprizori se dramska noviteta: „Žena suženja“, slika iz slovaškega življenja v treh dejanjih Češki spisala Gabriela Preissova, poslovenila Zita Jelovškova. Naslovno ulogo igra gpd. Ottilija Spurna, ostale velike vloge imajo gospa Danilova in gpd. Noskova ter gospodje Tišnov in Dobrovolny. Za to dramo, ki je osobito skrbno študirana, napravljeneh je tudi nekaj novih kostumov. Režijo ima g. režiser Jaroslav Tišnov.

Ljubljanske novice.

„Glasbena Matica.“ Včeraj zvečer ob 8. uri se je vršil v dvorani „Glasbene Matice“ občni zbor njenega pevškega zbora. G. predsednik pozdravi navzoče kar najiskreneje in našteva letošnje koncertne prireditve, katere so bile jako sijajne, za kar pa gre gotovo prva in največja zahvala in zasluga našemu vrlemu, dičnemu koncertnemu vodji g. Hubadu. Nadalje se zahvali sedanjemu moškemu in ženskemu odboru, posebne pa gg. tajnici M. Krejčevi in blagajničarki gđ. Reichovi in gg. Sebeniku, Stegnarju in Siču kot tajnikovemu namestniku. Zahvali pa se še posebno obema pevskima zboroma na vztrajnem in res pozhrtvovalnem delovanju. G. tajnik dr. Kozina omenja razne koncertne prireditve in posebno ono ob vseskoljski slavnosti, pri kateri je obojen pevski zbor zopet na novo organizovan nastopil v tolikem številu, kakor še nikoli od dunajskih koncertov. A uspeh pa je bil celo večji kot na carskem Dunaju, ker se je pelo še dovršeneje. Število pevcev je bilo 180 in sicer 110 ženskih in 70 moških. Nato je poročal blagajnik g. P. Lozar. Prejemki so v letu 1903/4 znašali 429 K, preostanek l. 1902/3 1316 K 8 v., vkup 1745 K 8 v.; izdatki 1105 K 10 v., torej ostanek v blagajni 639 K 98 v. Nato izjavi g. Juh v imenu rezervistov da je blagajna v popolnem redu, in g. oliganiku se čá absolutorij. Staremu odboru se izreče zahvala. Pri volitvah v nov odbor so izvoli per acclamationem sedanji g. predsednik moškega zbora kot zastopnik obeh zborov enoglasno. Nato se voli nov odbor moškega in ženskega zbora, in sicer naenak in devet odbornikov in tako tudi ženski, predsednica in devet odbornic. Računski pregledniki ostanejo stari. Gleda koncertnega programa za sezono 1904/5 je obirno in krasno predaval gospod koncertni mojster M. Hubad. Ker pa je to še tajnost za široko javnost, sedaj ne poročamo o podrobnostih. Sesta točka je bila razgovor o zabavnih večerih. Na predlog g. Sebenika se je izvolil za to poseben odbor 8 članov in sicer 4 gospodje in 4 dame. Gleda koncertnega delovanja izven Ljubljane in glede ustanovitve pevškega fonda se je oglašil g. dr. Goršič ter je res temeljito vsestranski pojasnil kako bi se dalo to izpeljati in uresničiti. G. predsednik je otvoril o tem debato in predlog je bil soglasno sprejet. Ker se pri osmi točki nihče k besedi ne oglasi, za ključ ob 9^{1/4} g. predsednik občni zbor, prosi gg. pevke in pevce, da naj bodo jezarji in požrtvovalni za napredok naše slovenske pesmi, katera tako lepo doni tudi daleč izven mej naše domovine.

Škofovi šolski zavodi v Šent Vidu nad Ljubljano določijo vodovod in lesno plovno razsvetljivo s motorno silo. Obe na prvi sta še v tiru.

Ustanove za sirote. Pri mestnem magistru sta izpraznjeni dve ustanovi za sirote. Jofefe Jalenove po K 84 na leto in dve ustanovi Marije Pavškove po K 40 na leto. Pravo do Jofefe Jalenove ustanove imajo v franciškanški, šentpeterski in šentjakobski fari rojene, do Marije Pavškove ustanove pa

rali Japonci deliti svoje čete. Trenutki so kritični; boj bo nadležovski.

Pariz 11. oktobra. Iz Peterburga se poročila: Glavna ruska moč se je pomaknila 7 kilometrov proti jugu. Kuropatkin hoče s svojo taktiko zaposliti Ojamoto vojsko, da ne bodo Japonci pred Port Arturjem mogli več dohivati pomoči. Tudi politika zahteva, da si Rusi pribore eno zmago.

Pariz 11. okt. Iz Moskve poročajo: Stotnja kozakov je pri Ulinaci 8. t. m. napadla japonski oddelek in je imela 15 mrtvih. Vsa brigada kneza Orbeljanskega je v bojni vrsti in resen topničarski boj se je vodil na desnem ruskem krilu 20 km. od Mukdena.

Mukden 11. oktobra. Dne 7. t. m. so Japonci obstreljavali rusko konjenico; zdaj je mirna. Severna japonska vrsta se vleče od Pansiku do jantajskih premejnikov.

London 11. oktobra. Reuterjev urad poroča iz glavnega taborja armade generala Oku: Glasom kitajskih poročil kopljejo Rusi južno od Mukdena rove in prirejajo močne nasipe ter utrjujejo Tjenlin.

Mukden 11. oktobra. Japonci se drže z glavno silo še pri Ljaojanu. Najbrže je le Kuroki še pri reki Hun.

Peterburg 11. oktobra. Japonci upajo, da bodo še pred prihodnjo veliko bitko mogli nadomestiti dosedanje izgube v svojih vrstah. Od Iakova so dobili 15.000 mož pomoči in priškušajo še treh divizij.

Reval 11. oktobra. Car Nikolaj si je včeraj popoldne ogledal baltiško brodogradnjo v spremstvu admiralov velikega kneza Aleksija, Ravezana, Birileva in Roždestvenskega.

Peterburg 11. oktobra. Tudi kozaki Rennenkampfa, Samsonova in Miščenska prodirajo. Prodiranje se je pričelo na izrecno carjevo povelje.

Dunaj 11. oktobra. Nagrado 1120 K za najboljša biblična dela iz „Lichtenbacherjeve“ ustanove je dobil danes naš rojak M. Sladič. Cestitamo!

Sangaj 11. oktobra. Brzozavka iz Kvanlina v pokrajini Kwangai javlja, da so kitajske čete po tridnevem boju premagale ve like tolpe vatašev. To znači, da se je bokerski vstanek že razširil na severne pokrajine.

Turin 11. okt. Danes se je pričela pred tukajšnjimi porotniki senzacijsna obravnava v zadevi umora grafa Bonmartinija. Obtoženi so grofova žena, njen luhimec dr. Angelo Sechi, njen brat odvetnik Tullio Muri, in še nekaj drugih oseb, ki so pomagale izvršiti umor. Naznanil je sodišču morilca očes odvetnika Murija.

Brno 11. Pri današnjih nočnih demonstracijah je bilo 21 oseb aretiranih, 17 policajev je ranjenih s kamenjem. Mnogo oken je pobitih, 70 plinovitih kandelabrov razrušenih.

Tržne cene v Ljubljani

Razne stvari.

Najnovejša od raznih strani.

Nesreča na lovu. Iz Hamburga poročajo: Na meji pri Haroskoju na lovu je kmet Kristensen ustrelil svoja dva brata, katera je imel za divjačino. Brata sta v grmovju čakala na divjačino. — Izbruh Mount Peleja ni imel nikakih posledic. — Šestnajst nevest naenkrat je imel z Dunaja pobegli defraudant Jenner. — Prvi javni spomenik s srebrom cesarja Franciška Jožefa so odkrili v Breitensee. — Zopet velika železniška nesreča v Ameriki. I: Warrensburga (Missouri) poročajo, da sta na pacifiški železnici trčila skupaj osebni in tovorni vlak. Pri tej nesreči je izgubilo 21 oseb življenje. — Ustrelil se je Viktor Tauszig, solastnik židovske tvrčke Tauszig in sin na Dunaju. Tvrčka je v konkurzi in ima približno tri milijone kron primanjkljaja. Samomorilčev brat, Oton Tauszig, se pa pobegnil z Dunaja in odnesel s seboj 1 milijon Markov. — Ankona na Laškem je delma podobna. Dve hiši sta se podrli. — Umrl je arhivar dunajskega vauudličča dr. Karel Schrauf. — Svoja hlapca umoril iz Amerike poročajo, da se v kratkem prične v Cochecetiju obravnava proti četu Gertonu Maxu, ki je umoril dva svoja hlapca, da jima ni bilo treba izplačati d. lineva zasluzka.

Sobotna številka

je zadnja, ki jo prejmo oni naročniki, katerim je potekla naročnina in je celj ne obnove. Oatm p n naročnikom, ki bodo pozneje pisali naročnino bomo po možnosti doposkali zaostale številke.

Telefonska in brzovajna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Pariz 11. okt. »Matine« poroča iz Peterburga: Tu je vse vnemirjeno, kakor že ni bilo od pričetka vojske. Niti ob bitki pri Ljaojanu ni bilo toliko vznemirjenja. V vseh vojnih klubih, uredništvih, javnih shajališčih, kjer se je govorilo o vojni, se je tudi znalo, da se Kuropatkin vrne proti Ljaojanu. In sedaj pa je njegovo dnevno povelje zagledalo dan, polno energije in nade. O zadnja ofenzivo, ki bo odločila usodo prvega dela vojske. Kuropatkin gre na pomoč Port Arturju. Vest so skrivali osem dni. Sedaj pa je, kakor strela z jasnega zadelo vso javnost. Zavladao je obče veselje. Vse nestravljiva Kuropatkinu. Vse ruske ofenzive bodo mo

Hišna,

vajena na red in snago, dobi takoj stalno službo v mestnem župnišču na Kranjskem. 1716 5-1

Kje, pove uredništvo „Slovenca“.

Enega ali dva učenca,

krepka in poštenih starišev, sprejme za pekovski obrt. Anton Vidensek, pekovski mojster, Mengeš. 1715 2-1

Mednarodna panorama,

1-1 Ljubljana, Pogačarjev trg. 1723

Ta teden

Lizbona.

v Ribnici tik kolo-dvora da se takoj v najem.

Več se izve pri M. Schweiger, učiteljici v Dolenji vasi pri Ribnici.

Duhovnik

se išče za Blejsko Dobravo. Služba je lahka, renumeracija dobra. — Več pové Ign. Fertin, župnik v Zasiplih, p. Bled. 1703 3-3

Suhe gobe

v vsaki množini kupujem. Ponudbe z vzorci in ceno na naslov:

Tomáš Chaloupka

3-2 Světec u Biliny, Čechy.

Tržna poročila.

10. oktobra.

Budimpešta. Pšenica za oktober 10,18 do 10,19; za april 10,62 do 10,63. Rž za oktober 7,54 do 7,55; za april 7,97 do 7,98. Oves za okt. K 6,92 do 6,93; za april 7,33 do 7,34. Koruza za oktober 7,35 do —, za maj 7,42 do 7,43.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje pobiljšano, ugodnejše. Prodaja 30.000 met. stotov, za 2 1/2 stotnik zvišanja. — Druga žita ugodnejše. — Vreme: dež.

Meteorološki poročila.

Viš na nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,9 mm

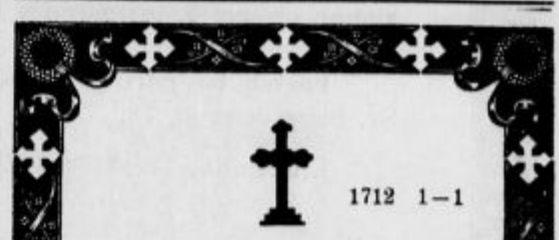
Češ. opazovanja	Češ. opazovanja	Češ. opazovanja	Češ. opazovanja	Češ. opazovanja	Češ. opazovanja
10. v. zveč.	102,0	7,5	sl. vzh.	dež	
7. jut.	7,22	8,5	sl. sszh.	obl.	35,7
2. popol.	734,9	13,4	sl. sever.	del. jasno	
Srednja večerajnja temperatura 6,7°, norm. 11,4°					

Izjava

Kdorkoll in komurkoll na moje ime kaj posodi ali upa, jaz nisem plačnik. 1710 3-2

Celovec - Št. Rupert.

Ivan N. Sirmik.

Neža Sames naznanja v svojem svojih otrok in sorodnikov imenu predušno vest o smrti nje prisrčno ljubljene dobre hčere, oziroma sestre, svakinje in tete, gospe

Josipine Kuloviz

vdove zdravnika

katera je po dolgem mačnem bolehanju, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, danes ob polu 7. uri zjutraj v 50. letu svoje dobe vdana v voljo božjo v Gospodu zaspala

Draga pokojna bode v sredo ob 8. uri zjutraj k večnemu počitku položena.

Toplice, dne 10. oktobra 1904.

Zahvala.

Vsem onim, ki so nam ob hudi boleznih in prerani smrti naju predragega s na

prof. dr. Vladimira Levca

kakorkolišbodi izkazali sv je sočutje, izrekava svojo presrčno zahvalo.

Bog povrni stolerkrat!

V Ljubljani, 10. oktobra 1904.

Fr. Levca, c. kr. dež. šolski nadzornik. Pavla Levca.

1718

1718

V pobožno molitev priporočam sorodnikom, znancem in prijateljem svojo blago, nepozabno sestro

Marijo Kržič,

ki je po daljši mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, danes zjutraj ob pol 7. uri mirno v Gospodu zaspala v 68. letu svoje dobe.

Pogreb bo jutri popoldne ob pol 5. uri iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 78.

Ljubljana, 11. oktobra 1904.

ANTON KRŽIČ,
c. kr. profesor.

1721 *Mesto vsakega drugega obvestila.*

Ne prezrefi!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom pod solidnimi cenami, obrne naj se na že dolgo obstoječo, slehernemu znano tvrdko

Franc Čuden,

urar in trgovec z zlatino in srebrnino, delničar družbe prvih tovarn „Union“-ur v Zenevi in Bielu v Švici, zalagatelj c. kr. dolenjske železnice, trgovina s kolesi in šivalnimi stroji

Ljubljana, Prešernove ulice, nasproti frančiškanskega samostana.
Filijalka: Glavni trg nasproti rotovža.

Posebno priporoča pristne prave, osebno v Švici nakupljene žepne ure, dalje vsakovrstne **stenske (pendel) ure** z donečim bitjem v hrasto izrezanih omaričah

Največja zaloga **briljantov**, na katere slavno občinstvo posebno opozarja glede izbire, ker so v zalogi od 25 glid do čez tisoč goldinarjev, vdelani v različnih oblikah (fazonah), torej lahko izvolite kaj ugodnega.

Ne pretirane cenel

Dalje priporoča bogato sortirano zalogo v pravem ali ohina srebru **namizno opravo** (Besteck), garniture v krasnih skrinjicah, kakor tudi druge iz china srebra izdelane vsakovrstne stvari v najmodernejših oblikah **Jako primerna in porabljava splošna darila.**

Ceniki zastonj in poštne prosti. 265 89

Velika zaloga šivalnih strojev in koles — tudi motor-kolesa.

Grenčica „Florian“ in likér „Florian“

najboljša kapljica za želodec. 1238 60

Poprave šivalnih strojev

vseh sistemov se najcenejeje sprj-majo in dobro izvrše. Delo šivalnih strojev, izje in strojno olje je debti pri 993 14-9

Singer Co. akc. dr. za šivalne stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta 4

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani.

1690 3-2

Razglas.

Št. 7973/1904.

Naprodaj je dobro ohranjen

glasovir.

Izve se v Škofji Loki, Solske ulice 3. 1705 3-3

Že skozi 19 let

boleham na želodcu. Po poskušnjah z različnimi zdravili sem začel leta 1896. rabiti Vašo

tinkuro za želodec,

ki mi je vedno prav dobro služila kot učinkujoče zdravilo, pa ne le meni, ampak tudi raznim boleham osebam, katerim sem jo podaril. Zato jo najtopleje priporočam vsakomur, ki trpi na želodčni bolezni. 790 50-24

Friderik Repolusk,
Izpušnik v št. Vidu nad Valdekom, p. Misling, 16. dec. 1903.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani oddaja potom pismene konkurence sledeče odbirke in starine:

2800 kg odbirkov jute	} zamotano v zavojih, bruto za neto.
3000 " " raščevine	
2300 " " papirja finega belega	}
2600 " " navadnega	
1900 " stekla v sodih, bruto za neto	
1400 " litega železa, starega, prostega	
7100 " " prežganega	
2300 " kovanega železa, starega	
800 " železne ploščevine, stare, proste	
400 " cinkove	
450 " železnih iveri v zabojih, bruto za neto	
150 " ovinskih " " " " "	
1540 " starih žebeljev.	

Pismene ponudbe, vsaka pola kolekovana z 1 krono in s priloženo pobotnico v 10 % varščini, vloženi pri katerisibodi c. kr. blagajni in z zunanjim napisom „Ponudba za odkup odbirkov“ dostaviti je najkasneje do 20. vinotoka 1904, 12. ure popoldne c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani.

C. kr. tobačna glavna tovarna.
V Ljubljani, dne 27. kimovca 1904.

Po ugodni ceni sukneno blago pri

R. Miklauc

Ljubljana
Špilalske ulice šte. 5. 1650 52-8

Resnici čast!

Vaše „**Železnato vino**“ se mi je pri mnogoteri, večletni uporabi v svoji družini, kakor pri drugih obični izborno obneslo. Prav posebno je bil njega učinek očividen pri slabokrvnih, pri osebah oslavljenih prebavil in nerednem krvotoku ter podobnih defektih. Zato morem Vaše res izborno železnato vino iz lastne večletne izkušnje v enakih in podobnih slučajih vsakemu kar najtopleje priporočati!

Anton Žnidaršič,
Izpušnik pri Beli cerkvi, p. št. Jornej, Dolenjska 1. marca 1904.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje odlikovani lekarnar G. PICCOLI, Ljubljana lekarna „Pri angelu“, Dunajska cesta, dvorni založnik Njihove Svetosti papeža.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-80 **4 1/2 0/0**

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša **K 5,245.845.40.**

Stanje hran. vlog **K 5,089.883.14.** Denarni promet **K 23,806.306.40.** Stanje rez. zaklada **K 98.238.41.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po združnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

V letu 1856. ustanovljeni denarni zavod

„Obrtnega pomožnega društva“

registrovane zadruge z omejenim poroštvom

v LJUBLJANI, Židovske ulice h. šte. 8 1176 17-8

sprejema hranilne vloge in jih izplačuje vsak delavnik od polu 9. do 11. ure dopoldne ter od polu 5. do 6. ure popoldne s polnimi po

4 1/2 od sto

naraslimi obrestmi brez odbitka rentnega davka, katerega za vložnike društvo samo plačuje.

Rezervni zaklad, ki tvori društva lastno premoženje, znaša 114.845 kron.

Najboljše vrste laki za kočije.

Zastopstvo in zaloga za Kranjsko prve ameriške tovarne za lake

Standart Warnisch Works, New York

pri bratih Eberl, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

tovarna za barve, lake in firneže. 1358 12-10

Senzacionelni uspehi.